

Sikkerhetsdatablad
iflg. 91/155/EF

Trykkgdato: 29.01.2009

V - 1

revidert den: 15.01.2009

1 Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma**· Informasjoner om produktet**

- **Handelsnavn:** **TINTER SPRAY ohne Stift**
- **Bruk av stoffet/tilberedning** løsemiddel

· Produsent/leverandør:

Vosschemie GmbH

Esinger Steinweg 50

D-25436 Uetersen

Phone: +49 4122 717 0 Fax: +49 4122 717158 info@vosschemie.de

· Avdeling for nærmere informasjoner:

Abteilung Labor / +49-4122-717-0

s.schaller@vosschemie.de

· Informasjoner i nødstilfeller:

Giftnformationszentrum (GIZ)-Nord, Goettingen, Deutschland

+49-551-19240, +49-551-383180

2 Viktigste faremomenter**· Farebetegnelse:**

Xi Irriterende

F+ Ekstremt brannfarlig

· Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:

Har narkotiserende virkning.

Ved langvarig eller gjentatt hudkontakt kan det oppstå dermatitt (hudbetennelse) på grunn av at løsemiddelet virker avfettende.

Hudkontakt og innånding av aerosoler/damper av denne tilberedning bør unngås.

Adarsel! Beholderen er under trykk.

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almennr direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

R 12 Ekstremt brannfarlig

R 36 Irriterer øynene

R 66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud

R 67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt.

Uten tilstrekkelig lufting kan det dannes eksplosive blandinger.

Oppbevares utilgjengelig for barn.

· Klassifiseringssystem:

Klassifiseringen tilsvarer aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjoner fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

3 Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering**· Kjemisk karakterisering**

- **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 29.01.2009

V - 1

revidert den: 15.01.2009

Handelsnavn: TINTER SPRAY ohne Stift

(fortsatt fra side 1)

· Farlige innholdsstoffer:

CAS: 115-10-6 EINECS: 204-065-8	dimetyleter	 F+; R 12	50-75%
CAS: 67-64-1 EINECS: 200-662-2	acetone	 Xi, F; R 11-36-66-67	20-25%
CAS: 78-93-3 EINECS: 201-159-0	butanon	 Xi, F; R 11-36-66-67	20-25%
CAS: 112-07-2 EINECS: 203-933-3	2-butoksyetylacetat	 Xn; R 20/21	2,5-5%

· Ytterligere informasjoner: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

4 Førstehjelpstiltak

· Generelle informasjoner:

Egen beskyttelse for den som yter førstehjelp.

Angrepne personer fjernes fra fareområdet og legges ned.

Kunstig åndedrett ved uregelmessig åndedrett eller åndedrettsstillstand.

Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.

Forgiftningssymptomer kan også oppstå etter mange timer. Personer må derfor ha legetilsyn i minst 48 timer etter en ulykke.

· Etter innånding:

Frisklufttilførsel, eventuelt kunstig åndedrett, varme. Ved fortsatt besvær må lege tilkalles.

Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.

· Etter hudkontakt:

Vask straks med vann og sepe og skyll godt etterpå.

Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.

· Etter øyekontakt: Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.

· Etter svelging: Drikk rikelig med vann og sørg for frisk luft. Tilkall lege omgående.

5 Tiltak ved brannslukning

· **Egnede slukningsmidler:** CO₂, sand, slukningspulver. Bruk ikke vann.

· **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann

· **Spesiell stor fare utgår fra stoffet, dets forbrenningsprodukter eller oppstående gasser:**

Kullmonoksyd og kuldioksyd

Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.

· Spesielt verneutstyr:

Pust ikke inn eksplosjons- og branngasser.

Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

· Ytterligere informasjoner

Beholdere som er utsatt for fare kjøles med vann i spredt stråle.

Hvis mulig, fjern straks uskadde beholdere fra fareområdet.

Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.

Samle sammen kontaminert slukningsvann for seg, må ikke komme ned i kloakker eller avløp.

6 Tiltak ved utilsiktet utslipp

· Forebyggende tiltak for personer:

Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.

Bruk av åpen ild forbudt.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 29.01.2009

V - 1

revidert den: 15.01.2009

Handelsnavn: TINTER SPRAY ohne Stift

(fortsatt fra side 2)

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.

Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.

Unngå berøring med øyne og hud.

· Miljøvernstiltak:

Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.

La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.

· Tiltak for rengjøring/opsamling:

Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.

Skyll ikke bort med vann eller med vannholdige rengjøringsmidler.

7 Håndtering og oppbevaring

· Håndtering:

· Informasjoner om sikker håndtering:

Beholderne må åpnes og håndteres forsiktig.

Beskytt mot varme og direkte solpåvirkning.

Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.

Sørg for god romventilasjon, også i gulvhøyde (damper er tyngre enn luft).

Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.

Unngå berøring med øyne og hud.

· Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:

Dampene kan sammen med luft danne en eksplosjonsfarlig blanding.

Sprøyt ikke mot flammer eller mot glødende gjenstander.

Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.

Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.

Merk: Beholderen står under trykk. Beskyttes mot solpåvirkning og temperaturer over 50°C. Må ikke åpnes med makt eller forbrennes, heller ikke etter bruken.

· Lagring:

· Krav til lagerrom og beholdere:

Lagres på et kjølig sted.

Myndighetenes forskrifter for lagring av trykkgasseballasjer skal overholdes.

· Informasjoner om felles lagring: Lagres adskilt fra næringsmidler.

· Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:

Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.

Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.

Hold beholderne tett tillukket.

Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.

8 Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

· Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.

· Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

115-10-6 dimetyleter

AG (N) 384 mg/m³, 200 ppm

IOELV (EU) 1920 mg/m³, 1000 ppm

67-64-1 acetone

AG (N) 295 mg/m³, 125 ppm

IOELV (EU) 1210 mg/m³, 500 ppm

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 29.01.2009

V - 1

revidert den: 15.01.2009

Handelsnavn: TINTER SPRAY ohne Stift

(fortsatt fra side 3)

78-93-3 butanon

AG (N)	220 mg/m ³ , 75 ppm
IOELV (EU)	Korttidsverdi: 900 mg/m ³ , 300 ppm Langtidsverdi: 600 mg/m ³ , 200 ppm

112-07-2 2-butoksyetylacetat

AG (N)	65 mg/m ³ , 10 ppm H
IOELV (EU)	Korttidsverdi: 333 mg/m ³ , 50 ppm Langtidsverdi: 133 mg/m ³ , 20 ppm Skin

· **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

· **Personlig verneutstyr:**

· **Generelle verne- og hygienetiltak:**

- Ikke spis, drikk, røyk eller snus inn under arbeidet.
- Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
- Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fórstoffer.
- Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
- Beskyttelsesklær må oppbevares adskilt.
- Unngå berøring med øyne og hud.
- Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttelsessalve.
- Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

· **Åndedrettsvern:**

- Ved konstant sikker overholdelse av alle arbeidsplass-grenseverdier er det normalt ikke påkrevet med spesielle tiltak.
- Åndedrettsbeskyttelse ved utilstrekkelig ventilasjon.
- Filter A/P2

· **Håndvern:**

Beskytteshansker

For å unngå hudproblemer må man redusere bruk av hansker til det høyst nødvendige.

Før man bruker hansken på ny, må man teste om den er tett.

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet / tilberedningsprosessen/kjemikalieblandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

Det anbefales forebyggende hudbeskyttelse gjennom bruk av hudbeskyttelsesmiddel.

· **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjenner og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **Øyevern:**

Tettsittende vernebrille

(fortsatt på side 5)

N

Sikkerhetsdatablad iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 29.01.2009

V - 1

revidert den: 15.01.2009

Handelsnavn: TINTER SPRAY ohne Stift

· **Kroppsværn:** Arbeidsbeskyttelsesdrakt

(fortsatt fra side 4)

9 Fysiske og kjemiske egenskaper

· alminnelige opplysninger

Form: Aerosol
Farge: Fargeløs
Lukt: Karakteristisk

· Tilstandsendring

Smeltepunkt/smelteområde: Ikke bestemt.
Kokepunkt/kokeområde: Ikke brukbar, da aerosol.

· **Flammepunkt:** Ikke brukbar, da aerosol.

· **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.

· **Eksplisjonsfare:** Produktet er ikke eksplisjonsfarlig. Dannelse av eksplisjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.

· Eksplisjonsgrenser:

Nedre: 1,8 Vol %
Øvre 18,6 Vol %

· **Damptrykk ved 20°C:** 4000 hPa

· **Tetthet ved 20°C:** ~0,73 g/cm³

· Løslighet i / blandbarhet med

vann: Ikke, hhv. lite blandbar.
VOC (EF) 2004/42/IIB (e) (840) <810

10 Stabilitet og reaktivitet

- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **Farlige reaksjoner**
Dannelse av eksplosive gassblandinger med luft.
Fare for sprengning.
- **Farlige spaltningproduktter:** Ingen farlige spaltningproduktter kjente.

11 Opplysninger om helsefare

· Akutt toksisitet:

· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

115-10-6 dimetyleter

Inhalativ	LC50/4 h	308 mg/l (rat)
-----------	----------	----------------

67-64-1 aceton

Oral	LD50	5800 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	20000 mg/kg (rabbitt)

78-93-3 butanon

Oral	LD50	3300 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	5000 mg/kg (rabbitt)

(fortsatt på side 6)

N

Sikkerhetsdatablad iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 29.01.2009

V - 1

revidert den: 15.01.2009

Handelsnavn: TINTER SPRAY ohne Stift

(fortsatt fra side 5)

- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **på huden:** Ingen irriterende virkning.
- **på øyet:** Irriterende virkning.
- **Ytterligere toksikologiske henvisninger:**
Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet
På bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiserings-retningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave oppviser produktet følgende farer:
Irriterende
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **Sensibilisering** Ingen sensibiliserende virkning kjent

12 Miljøopplysninger

- **Generelle informasjoner:**
Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

13 Fjerning av kjemikalieavfall

- **Produkt:**
- **Anbefaling:**
Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

- **Europeiske avfallslisten**

20 01 13	løsemidler
----------	------------

- **Ikke rengjort emballasje:**
- **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

14 Opplysninger om transport

- **Landtransport ADR/RID (grenseoverskridende):**
- **ADR/RID-GGVS/E-klasse:** 2 5F Gasser
- **Kemler-tall:** 23
- **UN-nummer:** 1950
- **Fareseddel:** 2.1
- **Betegnelse på godset:** 1950 AEROSOLBEHOLDERE

- **Skipstransport på hav IMDG:**
- **IMDG-klasse:** 2
- **UN-nummer:** 1950
- **Label** 2.1
- **EMS-nummer:** F-D,S-U
- **Marine pollutant:** Nei
- **Korrekt teknisk navn:** AEROSOLS

- **Lufttransport ICAO-TI og IATA-DGR:**
- **ICAO/IATA-klasse:** 2.1
- **UN/ID-nummer:** 1950
- **Label** 2.1

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad
iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 29.01.2009

V - 1

revidert den: 15.01.2009

Handelsnavn: TINTER SPRAY ohne Stift

(fortsatt fra side 6)

· Korrekt teknisk navn: AEROSOLS, flammable**15 Opplysninger om lover og forskrifter**

- **Merking i.h.t. E0S-direktiver:** Produktet er iflg. EF-retningslinjer/GefStoffV klassifisert og merket.
- **Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:**

Xi Irriterende
F+ Ekstremt brannfarlig

· R-setninger:

- 12 Ekstremt brannfarlig
- 36 Irriterer øynene
- 66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud
- 67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet

· S-setninger:

- 2 Oppbevares utilgjengelig for barn
- 23 Unngå innånding av damp/aerosol
- 26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege
- 29/56 Må ikke tømmes i kloakkavløp; ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg
- 46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten
- 51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder

· Særlig markering av bestemte tilberedninger:

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.
Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.
Uten tilstrekkelig lufting kan det dannes eksplosive blandinger.
Oppbevares utilgjengelig for barn.

· Nasjonale forskrifter:**· Informasjoner om arbeidsinnskrenkning:**

Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for ungdommer.
Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for blivende mødre og slike som gir bryst.

16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktens egenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktmessig rettsforhold.

· Relevante R-satser

- 11 Meget brannfarlig
- 12 Ekstremt brannfarlig
- 20/21 Farlig ved innånding og hudkontakt
- 36 Irriterer øynene
- 66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud
- 67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet

· Avdeling som utsteder datablad: Abteilung Labor**· Kontaktperson:** Frau S. Schaller